

Generace a indiánská hrdost

Nejsem si jistě, kdy přesně se to stalo, ale někdy kolem přelomu století se některý Indiáni z jižní Kalifornie začali stydět za to, že jsou Indiáni.

Dá se tomu rozumět. Dívám se do novin z těch dob a čtu, kolikrát jsou popisovaný jako špinaví divoši, co se nehoděj do slušný společnosti. Společnost tenkrát nebyla k Indiánům zdvořilá. A některý Indiáni se jistě cejtili druhohradý.

Myslím, že tenhle pocit hanby byl nejsilnější v generaci mojí matky. Ale ty samý známky jsem viděl taky v generaci mýho dědečka.

Pamatuju se, jak jsem jako mladej kluk kráčel s dědečkem do kostela v San José a držel se ho za ruku. Můj dědeček, vždycky tichej a rezervovanej, vypadal, jako by se mezi neindiánama stáhnul ještě víc do sebe, a tak jsme tu neděli vklouzli do kostela a snažili se bejt neviditelný.

Pozdějc jsem zaslechl dědečka, jak se zmínil mý mámě, že se cejtil dobře, protože jsem se nestyděl jít vedle něj do kostela.

„Proč bych se k čertu styděl? Za co bych se měl stydět?“ divil jsem se.

Pak jsem zjistil, když mi máma vyprávěla příběhy ze svého mládí, že musela v kině v Oceanside sedět vzhledu, protože měla tmavou kůži.

A protože můj táta je bílej, já mám kůži světlou, a tak jsem netrpěl předsudkama jako moje máma. Ale vím, že moje máma a hodně dalších z její generace si vysloveně přálo, aby nebyli Indiáni.

Jak můj dědeček, tak moje babička z máminy strany mluvili indiánsky. Ale žádný ze svejch dětí tak mluvit ne-naučili. Generace mejh prarodičů cejtila, že pro jejich děti bude z dlouhodobýho hlediska nejlepší osvojit si způsoby bílejš.

V padesátech letech Úřad pro indiánský záležitosti začal s relokačními programy a jako motivaci nabízel zadarmo vodborný kurzy a pomoc s bydlením, pokud by se Indiáni přestěhovali do velkejch měst jako je Los Angeles.

Asimilace byla tenkrát heslem doby. Vodvyknutý životu v rezervaci, Indiáni by se jednoduše přimíchali do tavičího kotle ras a národností.

A s Indiánama jako součástí hlavního proudu by rezervace ztrácely na významu a nakonec by je Úřad mohl zrušit.

Ale radikální šedesátý léta viděly obrození indiánský hrdosti. Hippies obdivovaly ušlechtilýho divocha a tohle uznání se rozšířilo do dalších složek společnosti. Indiáni se cejtili voceněný a indiánská hrdost se vzedmula po celý indiánský zemi.

Indiánský auta, veliký starý kraksny, se na nárazníku pyšnily lesklejma samolepkama „Rudá síla“. Hnutí americejšch Indiánů pohrozilo Americe pěstí a požadovalo uznání indiánskejch práv. Vyzbrojený právníkama namísto voštěpů bojovali Indiáni za svou nezávislost.

Naštěstí tu byli ještě některý starší, který nevopustili starý způsoby. V sedmdesátech letech začali učit kurzy indiánskejch jazyků, pletení košíků a bylinkářství. V místnostech kmenovejch rad po celý jižní Kalifornii se nahrávaly písně starších na magnetofony, aby se je novó generace mohly naučit. Starší dohlíželi na stavbu potních chýší a po rezervacích bylo zase možný slyšet téměř ztracený modlitby.

Moje generace hrála svou roli v tom, že se starý způsoby začaly zase uznávat.

A naše děcka vyrostly s indiánskou hrdostí. Psaly si jí do školních sešitů. Vytetovávaly si jí na předloktí a kotníky jehlama a čínskou tuší. Ukazovaly jí způsobem, jakým se nesly při chůzi.

Ale teď vo tom moje generace znovu přemejšlí. Máme starost, že naši mladý jsou trochu moc plný indiánský hrdosti, na úkor poznávání zbytku světa.

Naši mladý vyrůstali společně. Ve škole se stýkali mezi sebou. Po škole pořádali párty mezi sebou. Život v rezervaci žili naplno – izolovaný a vodříznutý vod zbytku světa.

A teď, zrovna jako v generaci mýho dědečka, si moje generace říká, jestli to je vůbec k něčemu dobrý.